

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 29 januari 1906, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt 42 § 2 mom. riksdagsordningen lagutskottet åliggande granskning af förvaltningen utaf justitieombudsmansämbetet hafva båda kamrarna till utskottet öfverlämnat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna ämbetsberättelse, utom hvad angår däri innehållna framställningar rörande förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter, om anslaget till justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitténs expenser samt om dyrtidstillägg åt tjänstemännen i justitieombudsmansexpeditionen, hvilka framställningar öfverlämnats till behandling af statsutskottet.

För samma ändamål har utskottet från justitieombudsmansexpeditionen mottagit ej mindre de diaries, hvilka under tiden från senaste lagtima riksdags början till början af innevarande riksdag förts i ofvannämnda expedition samt under justitieombudsmannens ämbetsresor, än äfven expeditionens registratur för berörda tid, hvarjämte på särskild begäran handlingarna rörande åtskilliga af justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet till handa.

Öfver den numera fullbordade granskningen af samtliga här ofvan angifna handlingar får utskottet härmed afgifva utlåtande.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 7 Saml. 1 Häft. (N:o 1.)

I ämbetsberättelsen, hvilken afser förvaltningen af ämbetet under nästlidet år, redogöres enligt vanlig ordning till en början för sådana mot ämbets- eller tjänstemän för fel eller försummelse i ämbete eller tjänst anställda åtal, som under sagda tid blifvit slutligen afgjorda eller åtminstone i en instans pröfvade.

Sedan justitieombudsmannen häruppå omnämmt trenne ärenden, i hvilka ersättning för liden skada förskaffats vederbörande, utan att åtal ansetts böra anställas, redogör han i berättelsen dels för utgången af särskilda hos Kungl. Maj:t under år 1904 gjorda framställningar angående förening af tingslag i Vartofta och Frökinds härads domsaga samt i Nordals, Sundals och Valbo härads domsaga dels ock för trenne af honom till Kungl. Maj:t afgifna framställningar, den 1 december 1905 angående förändrad indelning af Hedemora domsaga samt den 30 december samma år angående meddelande af föreskrifter därom, att laga verkan må tillkomma nöjdförklaring, som af militärfånge afgifves inför vederbörande befälhafvare, äfvensom angående föreskrifters meddelande om underrättelser rörande kvinnas kyrkotagning i visst fall.

I berättelsen har justitieombudsmannen därjämte afgifvit en framställning till Riksdagen rörande antagande af lag angående förordnande af rättegångsbiträde åt häktad; och kommer utlåtande att framdeles under riksdagens lopp afgifvas öfver sistberörda framställning.

Enligt hvad i berättelsen omförmäles, hafva justitieombudsmannens ämbetsresor under året omfattat Gäfleborgs län, större delen af Stockholms län, Blekinge län och Kristianstads län. Under dessa resor hafva besök gjorts hos länsstyrelserna i Gäfle, Karlskrona och Kristianstad, hofrätten öfver Skåne och Blekinge, rådstufvurätter, häradshöfdingar, tvångsarbetsanstalten i Karlskrona, länsfängelser, krono-, stads- och häradshäkten samt sådana tingsställen, hvarest häradsarkiv förvarats, hvarjämte justitieombudsmannen under resorna, där så lämpligen kunnat ske, tillika åhört domstolars förhandlingar. Uti hufvudstaden har justitieombudsmannen under året förrättat inspektion hos Stockholms rådstufvurätt, öfverståthållareämbetets kansli, öfverståthållareämbetet för polisärenden jämte poliskammaren och polisdomstolen, länsstyrelsen i Stockholms län, länsfängelset samt i staden bosatte domhafvande.

I afseende å hvad under resorna och inspektionerna förekommit hänvisar justitieombudsmannen till de förda resediarierna och protokollen.

Rörande de klagomål, som under år 1905 varit föremål för justitieombudsmannens handläggning, meddelas i ämbetsberättelsen följande öfversikt:

Vid 1905 års början voro af förut inkomna klagomål fortfarande under handläggning	15
Under året hafva inkommit klagoskrifter till ett antal af	102
	Summa 117

Af dessa ärenden hafva	
såsom återkalladt afskrifvits.....	1
efter vederbörandes hörande fått förfalla	36
efter annorledes verkställd särskild utredning afskrifvits.....	11
utan åtgärd afskrifvits	41
till åtal hänvisats.....	8
föranledt annan åtgärd än åtal	5
vid årets slut varit hvilande i afbidan på förklaring eller påminnelser	11
» » » » af annan anledning hvilande	2
» » » » på pröfning beroende.....	2
	Summa 117

Under år 1905 hafva 9 åtal emot ämbets- eller tjänstemän anstälts, nämligen:	
på grund af förd klagan	8
af annan anledning.....	1
	Summa 9

Sedan i berättelsen vidare upptagits meddelande därom, att sedan början af senaste lagtima riksmöte någon förklaring af lag, i den ordning 19 § regeringsformen bestämmer, icke blifvit af Kungl. Maj:t meddelad, lämnas slutligen i en vid berättelsen fogad bilaga uppgifter från samtliga departementen rörande de åtgärder, som blifvit under år 1905 vidtagna i anledning af Riksdagens till Kungl. Maj:t aflåtna skrivelser.

Vid den granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet sålunda grundlagsenligt förehaft, har utskottet af infortrade handlingarna uti det i justitieombudsmannens ämbetsdiarium under n:r 169 år 1904 antecknade ärende angående klagomål af förre ingenjörskorporalen August Johansson öfver de åtgärder, som af vederbörande myndigheter vidtagits i anledning af hans uteblifvande från militär tjänstgöring, fått den uppfattning, att Johansson genom de vidtagna åtgärderna, hvilka ej inneburit något felaktigt förfarande från myndigheternas sida, tillskyndats lidande och obehag, som han icke förtjänat, enär uteblifvandet härledt sig från en del sammanträffande

ogynnsamma omständigheter, men icke från bristande god vilja att iakttaga inställelse, och att det därför synes, som borde Johansson erhålla någon ersättning af statsmedel för dessa obehag och lidanden, något hvarom det dock ej tillkommer utskottet att väcka förslag. I öfrigt har ifrågavarande granskning icke gifvit anledning till något särskildt uttalande; och har vid densamma någon anledning till anmärkning icke förekommit, hvilket utskottet härmed för Riksdagen

anmäler.

Stockholm den 29 januari 1906.

På lagutskottets vägnar:

T. ZETTERSTRAND.
